

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

Dato: 31. august 2012

KMP/ J.nr. 2012-5119

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 27. juli 2012 følger hermed social- og integrationsministerens endelige svar på spørgsmål nr. 386 (SOU Alm. del).

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Stine Brix (EL)

Spørgsmål nr. 386:

"Mener ministeren, at det er rimeligt, at en kommune kan tjene penge på at bryde lov om social service? Hvis ikke: Vil ministeren så tage initiativ til at se på, hvordan man kan undgå, at der er økonomiske incitamenter til ikke at leve op til gældende lovgivning i forbindelse med sagsbehandlingen? Der henvises til sagen om Steen Neumann, Horsens Kommune, som fik reduceret sin hjælperordning fra 168 timer om ugen til 119 timer om ugen i syv måneder, hvorefter det sociale nævn gav ham medhold i, at afgørelsen var ulovlig. I den mellemliggende periode sparede Horsens Kommune udgifterne til 49 timer om ugen.

<http://www.muskelsvindfonden.dk/Documents/SteenNeumann0311.pdf>"

Svar:

Jeg vil indledningsvist slå fast, at det på ingen måde er rimeligt, at nogen bryder loven, uanset om det er med eller uden økonomisk vinding for øje.

Spørgsmålet henviser til en konkret sag fra sommeren 2011, hvor en kommune nedsatte hjælpetimer til BPA fra 168 timer til 119 timer til en person med muskelsvind. Afgørelsen fra kommunen hvilede på, at kommunen vurderede, at borgeren kunne nøjes med 6 x 10 minutters hjælp om natten frem for døgnhjælp. Det Sociale Nævn gav efterfølgende borgeren medhold i, at afgørelsen ikke var lovlig. Det fremgår ikke af artiklen, om sagen efterfølgende blev optaget som en sag af principiel eller generel betydning i Ankestyrelsen.

Efter retssikkerhedslovens § 72 har en afgørelse på det sociale område ikke opsættende virkning. Undtagelser hertil er nærmere oplyst i stk. 2-6. Det drejer sig på voksenområdet om flytning til eller fra botilbud eller om krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt boligstøtte.

En kommune har efter retssikkerhedslovens § 72 mulighed for undtagelsesvist selv at kunne tillægge en klage opsættende virkning. Forhold, der kan tale for, at en myndighed tillægger en klage opsættende virkning, kan være, at der er en vis tvivl om afgørelsen og at dens iværksættelse vil have vidtrækkende konsekvenser for borgeren, som ikke – eller kun vanskeligt – lader sig genoprette.

Ved vurderingen af, om en klage skal tillægges opsættende virkning, bør kommunen ifølge Ankestyrelsens principafgørelse R-6-03 tage udgangspunkt i en vurdering af, om klageadgangen vil blive gjort illusorisk, hvis klagen ikke tillægges opsættende virkning, eller om underinstansens afgørelse i væsentlig grad vil miste sin betydning eller øjemedet, hvis klagen tillægges opsættende virkning. Opsættende virkning på dette grundlag antages kun at kunne anvendes i meget begrænset omfang. Der kan klages over et afslag på at tillægge en klage opsættende virkning.

Efter § 29 i bekendtgørelse om retssikkerhed kan formanden for Det Sociale Nævn træffe en foreløbig afgørelse i tilfælde, hvor det skønnes, at der er tale om en øjeblikkeligt opstået trangssituation, eller hvor der i øvrigt er et særligt behov herfor, og hvor der kan ske en væsentlig skade for klageren, hvis sagen skal afvente mødebehandling.

I forhold til kontantydelse er der som udgangspunkt ingen problemer med opsættende virkning, idet kommunerne ved en ankesag kan blive pålagt at ændre en afgørelse om kontantydelse tilbage fra afgørelsestidspunktet. Herved kan borgeren fx få udbetalt tabt arbejdsfortjeneste tilbage til tidspunktet fra kommunens afgørelse.

Med naturalydelse - som fx personlig og praktisk hjælp eller hjælperordning som i dette tilfælde - kan disse ikke ydes med tilbagevirkende kraft. Borgere, der får nedsat deres naturalydelse i form af fx personlig og praktisk hjælp, kan dog få erstatning for deres tab i en evt. ankeperiode ved selv at anlægge en privat retssag, hvor de kan godtgøre, at kommunen ved sin nedsættelse af ydelsen har handlet culpøst (bebrejdellesværdigt), og at de har lidt et tab, fx ved selv at ansætte (den nedsatte) hjælp – naturligvis kun under forudsætning, at de har vundet deres ankesag.

Når der som i det refererede tilfælde er tale om ændring af en begunstigende forvaltningsakt, hvor en kommune træffer en ny afgørelse til ugunst for borgeren, bør kommunen efter gældende forvaltningsret og retspraksis fastsætte en rimelig frist (det såkaldte indretnings synspunkt) for ændringens

ikrafttræden. Dette for at tage hensyn til adressatens berettigede forventninger. I U 2003.435 V opdagede en kommune således, at der uberettiget var betalt en revalidend, der var i praktik, elevgodtgørelse til dækning af differencen mellem praktikløn og mindsteløn. Da kommunen opdagede dette, ændredes bevillingen med to måneders varsel. Landsretten fandt i lighed med Det Sociale Nævn og Ankestyrelsen, at denne ændring var i orden. Retten lagde vægt på, at pågældende havde haft lejlighed til at indrette sig på nedgangen i hjælp. Ved en frist af en vis længde vil borgeren kunne indrette sig på den kommende ændring i sine forhold.

Der er således efter gældende ret allerede en række instrumenter, der kan finde anvendelse, når en kommune træffer en afgørelse, der er til ugunst for borgeren.

Karen Hækkerup

/ Dorte Bech Vizard